

Využití registrů v kultuře aneb Památky chytře

Základní registry, jeden z výstupů strategie Smart Administration, jsou v provozu přes půl roku. Významnou oblastí, jež na uplatnění principu SMART čeká, je evidence památkového fondu ve správě archivů, galerií a muzeí.

První, a snad nikoliv poslední, vlaštvou je v tomto ohledu projekt, který probíhá v gesci Ministerstva kultury (MK). Jeho hlavním cílem je zefektivnit evidenci nemovitých i movitých památek a jejich souborů, památek UNESCO, městských i vesnických památkových či archeologických rezervací a zón a pokusit se sjednotit metodiku evidence a následně publikace informací o památkách nejen pro odbornou veřejnost, ale i pro turistický ruch. Součástí projektu je komunikace s registrem územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN). Každou památku (nemovitou i movitou) lze mimo odborné údaje určit i metainformacemi, jež vymezují její přesnou územní polohu, vlastníka nebo uživatele.

JAKÝ BUDE DALŠÍ VÝVOJ?

Není pochyb, že zřizovatelé muzeí, galerií a archivů budou muset přispět nemalým úsilím, aby se památky v regionech staly »chytrými«, aby evidence byla »chytrá«.

Zajištění bezpečnosti a kompatibility informací, podrobné nastavení přístupových práv a systémů schvalování, zavedení automatizovaných procesů např. při zpracování multimédií, propojení s mapovými podklady, on-line publikace digitalizovaného obsahu a národní autoritativní slovníky jsou pro jednotlivé regiony nezbytnými standardy, chtějí-li zachovat všechny potřeby a povinnosti vyplývající z právě připomínkovaného »Památkového zákona«.

V současnosti se nemovité a movité památky evidují nesystematicky, obvykle zastaralými programy, jež nesplňují chytré standardy a dnešní možnosti. Napojení muzejních, galerijních a archivních softwarových evidencí na RÚIAN, popř. sdílení údajů s dalšími registry (ROB a ROS), posouvají možnosti evidence památek z místní na regionální i celostátní úroveň.

Muzea, galerie či archivy mohou individuálně napojit existující softwarové evidencce na RÚIAN nebo lépe, realizaci zastřeší zřizovatel – obvykle krajský úřad. Otázkou ale je, zda v souvislosti s běžícím projektem v gesci MK přece jen nelze **prosadit systémový přístup a pokusit se vybudovat jeden celostátní registr kulturních památek a archeologických nalezišť**, do něhož by on-line přispívaly paměťové instituce.

To by znamenalo zavedení jednoznačného a celostátně platného **Agendového identifikátoru kulturní památky** (nemovité a movité), ustanovení garanta registru v rezortu památkové péče a standardizované a vzájemně kompatibilní evidenční soft-

wary, které v muzeích, galeriích a archivech tento identifikátor využijí.

PŘÍNOS ŘEŠENÍ ZŘIZOVATELŮM MUZEÍ, GALERIÍ A ARCHIVŮ

Zřizovatelé muzeí, galerií a archivů dnes nemají mnoho šancí, jak zacházet s naším kulturním dědictvím kontrolovat, přestože jim to zákon ukládá. **Většina památek není vůbec elektronicky evidována** a když už, systémy nejsou on-line propojené ani v rámci jednotlivých institucí a neumožňují zabezpečení informací před zcizením.

Rizika současného stavu jsou zřejmá – problémy s rozsahem pojištění, snadné zcizení informací o památkách a jejich lokalizaci, roztržičnost odborných slovníků a pojmů, obtížné předávání evidenčních informací mezi institucemi, ale i mezi jednotlivými zaměstnanci při personálních změnách logicky znervózňují management institucí i zřizovatele.

Řešení ale existují. Moderní technologie a uplatnění SMART principů snadno zajistí ochranu, bezpečnost, vzájemnou kompatibilitu a laickou i odbornou využitelnost paměťových dat.

INVESTICE DO KULTURY SE VYPLATÍ

Žijeme v době globalizace. Někdy je výhodná, jindy ubíjející. O výhodách wikipedie, googlu, europeany a světových autoritativních slovníků nepochybujeme. E-sbirky se právě etablojí. Agendový identifikátor kulturní památky nás čeká. Bude prospěšný? Nepochybně ano.

V paměťových institucích je přece uloženo naše národní bohatství a pracuje v nich řada erudovaných a nadšených odborníků. Usnadněme jim práci a využijme výsledky jejich práce pro poučení a relaxaci nás ostatních. Propojení jednotlivých kulturních systémů, registrů a agend přinese zvýšení informovanosti a zájmu o naši kulturu a budou z něj dlouhodobě těžit regiony i příští generace. Úsilí a investice do zachování naší kultury se nemůže nevyplatit.

Kam tedy kráčíš, česká památko? Moderní cesta jasně vede ke standardizované, celostátně a evropsky sdílené památkové evidenci, dostupné pro obce, města, kraje, zájmové a odborné organizace, státní správu, ale hlavně pro širokou veřejnost.

MARTIN LUKÁŠ

konzultant informačních systémů pro státní správu

PAVEL MLČOCH

autor technického řešení portálu e-Sbirky.cz

Informační systémy v cloudu

Současný rychlý rozvoj informačních a komunikačních technologií otvírá nové možnosti využívání informačních systémů v obcích a jimi zřízených organizacích, stejně jako v ostatních subjektech veřejné správy.

Tradiční provozování informačních systémů v sídle úřadu má mnoho nevýhod. Vyžaduje provádění úprav a oprav na místě, má značné nároky na odborné personální kapacity pro správu systémů. Navíc je investičně náročné; obec nakupuje hardware a software, který rychle zastarává a mnohdy se plně nevyužívá.

Alternativou je využití tzv. cloudu, tedy informačních systémů, které běží ve vzdáleném datovém centru a k nimž se zaměstnanci připojují přes internet. Cloud

umožňuje pružnější provádění aktualizací a vyšší bezpečnost uložených dat. Běží na stále modernizované infrastruktuře,

Titulek titulek tiytulek

Text